श्रीगणेशायनमः॥ कृत्कर्तरि वक्ष्यमाणाः प्रत्ययाः कृत्संज्ञकास्ते च कर्तरि
तृवुणौ धातोस्तृवुणौ प्रत्ययौ स्तः पक्ता तृतः वसादेः कृत इट् भवतीति
भविता कुटादेः ञ्णि। तृजः प्रत्ययो ङित् कुटीति कुटिता गोपायिता गो
पिता गोप्ता रुषसहलुभरिषरुषामनपितस्येट् लोभिता लोब्धा सहिता
सहिवहोरोदवर्णस्य सोढा एषिता एष्टा युवोरनाको युवुरनयोरनुना
सिकयोः क्रमादन अक इत्यादेशौ स्तः पाचकः भावकः आतो युक् दा
यकः घातकः जनकः घटकः दरिद्रायकः कोटकः शमकः निपातकः
क्रमेः कर्तर्यपि द्विषपात्कृत इन प्रक्रन्ता नाम्युपधात्कः क्षिपः बुधः

गिरां मोदः ।। कापवादः । प्रजल्पः । आल्हः । प्रल्हः । तुन्दशोकयोः परिमृजापनु
दोः आलस्यसुखाहरणयोः कः ।। तुन्दपरिमृजोऽलसः ।। शोकापनुदः ।। सुख
स्याहर्त्ता । मूलविभुजादेः कः मूलानि विभुजतीति मूलविभुजो रथः ।। कुध्रः
महीध्रः ।। गिलः । गल्लकः । सामगः । सामगी । पिबतेः सुरासीध्वोः ।। सुरापी
सीधुपी ।। अचो । नाम्निकार्ये चाकारट कारो प्रत्ययो टः ।। अस्थिहरः श्वा ।।
कवचहरः कुमारः । कुरुचरः ।। कुरुचरी ।। पुरः सरः ।। अग्रेसरः ।। पार्श्वश
यः ।। उदरशायः ।। शक्तिग्रहः ।। पूजार्हा ।। स्तम्बेरमो हस्ती ।। कर्णेजपः

सायामाप्यस्य स्वर्गस्थायः तन्तुवायः धान्यमायः शीलिकामिभक्षा
चरित्तमीत्रिभ्योशः मांसशीला मांसकामा मांसभक्षा कल्याणाचा
रा बहुत्तमा सुखप्रतीक्षा आतोडः कर्मण्यपुपपदे आदन्ताद् कः गो
दः धनदः पार्ष्णित्रः नाम्नि च नाम्न्युपपदे धातोर्ड: क्विपः स्वहस्थः
गिरिशः पादपः शुचः शद्रः शुचंद्रवतीति शद्रुः उरसो नापो मुम्बा
गन्तयसो उरगः उरंगः विहायसो विहो मुम्बा गन्तेगमे विहगः विहं
गः भुजन्तुरस्यो मुम्बा भुजगः भुजंगः तुरगः तुरंगः संप्रसारि

तं भवः आप्नितो भवत्यनेनेति वा ॥ ए जौंरवध्य ॥ जनमेजयः ॥ पंडितंमन्यः ॥ मु
जंधयः ॥ कूलंधयः ॥ खध्माने पूर्वपदस्यान्त्यपस्य ह्रस्वः ॥ मुष्टिंधयः ॥ मुष्टिं
धमः ॥ नाडिंधयः ॥ नाडिंधमः ॥ नासिकंधयः ॥ नासिकंधमः ॥ कूलमुद्रुजः ॥
कूलमुद्वहः ॥ अरुंतुदः ॥ अनव्ययस्यकिम् ॥ दिवामन्या रात्रिः ॥ दोषामन्यम
हः ॥ तारा [illegible] वाहओऽसान्तस्य चटः संज्ञायाम् ॥ दार्योधाटः ॥ चारोवा ॥ चा
र्वाघातः ॥ चार्वाघाटः ॥ कर्मिरासंपूर्वाच्च ॥ वर्मणोन्त्सं हन्तीति वर्मसंघा
तः ॥ वर्मसंघाटः ॥ पदसंघातः ॥ पदसंघाटः ॥ जायापत्योष्टक्लक्षणवा
वति कर्त्तरि ॥ जायाघ्नः ॥ पतिघ्नी पाणिरेखा ॥ पाणिघ्नताडघौ शिल्पिनि ॥

[illegible] पतिघ्नी १

शूचकः ॥ यशस्करी विद्या ॥ श्राद्धकरः ॥ वचनकरः ॥ कर्मकरः ॥ दिवाकरः

दिवारात्रि ॥ नाम्निकार्ये च ॥ खिति पदस्य ॥ खिदन्ते परे न व्ययस्य पूर्वपदस्य

मुम् ॥ शकृत्करिः ॥ स्तम्बकरिः ॥ फलानि रजांसि ग्रहिः ॥ फलस्ये

दन्तत्वं निपातनात् ॥ दृतिहरिः ॥ नाथं हरतीति नाथहरिः ॥ देवापिः ॥ वातापिः

सर्वंकषः ॥ कूलंकषा नदी ॥ मूलंकषः ॥ करीषंकषः ॥ वाचंयमादयो निपात्याः

॥ वाचंयमः ॥ पुरन्दरः ॥ द्विषन्तपः ॥ परंतपः ॥ कुक्षिंभरिः ॥ उदरंभरिः ॥

आत्मंभरिः ॥ आशित भुवो भावकरणयोः खः ॥ आशितं भूयते आशि

वीजाकरोति ॥ अयमस्य बाबीलं न ॥ दोषाभूतमहः ॥ दिवाभूता रात्रिः ॥ हस्तात्रस्य
पत्ययकारस्य लोपश्च्वौ ॥ गार्गीभवति ॥ [illegible] ॥ मात्रीकरोति ॥ च्विविषये सा दा
॥ सात्यदाद्योः सस्य षत्वं न ॥ अग्निसात् भवति ॥ अग्नीभवति ॥ सम्पदा [illegible] ॥
जलसात्संपद्यते ॥ अधीने ॥ राजसात्संपद्यते ॥ राजसात्करोति ॥ देये त्रा च ॥ विप्रा
धीनं देयं करोति ॥ विप्रत्रा करोति ॥ विप्रसात्करोति ॥ विप्रत्रा संपद्यते ॥ विप्रसात्संप
द्यते ॥ देवमनुष्य[illegible]भ्यो त्रा ॥ देवत्रा वन्दे ॥ देवं वन्दे ॥ ख्युट् करणे ॥ आ
ढ्यसुभगस्थूलपलितनग्नान्धप्रियेषु च्व्यर्थेष्वच्वौ कृञः करणे ख्युन् प्रत्ययः
अनाढ्यमाढ्यं कुर्वन्त्यनेन आढ्यं करणम् ॥ [illegible] ॥ अना
ढ्य आढ्यो भवति ॥ आढ्यंभविष्णुः ॥ आढ्यंभावुकः ॥ [illegible]

कार्य्ये ऽ रच्१ ये चनलोपेनि पाल्यत्

पारिग्रहः ॥ ताऽग्रः ॥ पिपिस्पिनिक्किम् ॥ पारिवान: । ताऽग्यात: ॥ राजपुरुषः ॥ भत्री
विराट् । चेः लोपः ॥ अर्द्धभाक् । सुखभाक् ॥ सुराषाट् ॥ भारवाट् ॥ मोनोयाते
प्रयान् ॥ अभूततद्भावे कृभ्वस्तियोगे नाम्नश्च्विः ॥ च्वौ दीर्घस्यान्त्य ॥ च्वौ
परे: वर्णस्य ईउतो दीर्घः ॥ च्वेर्लोपः ॥ मिथुनीकरणाम् । शुक्लीभावः ॥
सहायीस्यात् ॥ शुचीभवति । हस्तकृतम् ॥ च्वौ सलोपः ॥ सुमनीभावः ॥ अ
रकरोति । चन्द्रकरोति ॥ सुचेतीकरोति ॥ रहीभवति ॥ विरजीकरोति ॥
कपिदृङ ॥ दुःखाकरोति ॥ सुखाकरोति ॥ शम्बाकरोति ॥ द्विगुणाकरोति

नाम्न्युपपदे आदन्ताद्धातोरेते भवन्ति ॥ सुदामा ॥ [illegible] ॥ नाद्यै क्विति दोसो मास्थामिभं
वति श्राद्धो [illegible] र्था अपि दधा गे हा कृपिवती नाम्नी: क्वित्हसे क्विपिवानन्तु अपि
सुपीवा ॥ घे तपीवा ॥ अनादनादपि ॥ सुकर्म्मा ॥ [illegible] अपि तिस्रो निर्जुक् ॥ गतौ ॥ प्रा
तरित्वा ॥ वनिपि न मस्यात्तं न् ॥ विजावा ॥ ओरात् ॥ अग्रेगावा ॥ पारदृश्वा ॥ राजयुध्वा
सुत्वा ॥ धीवा ॥ पीवा ॥ क्विप् । धातोः ॥ कर्म्मकृत् ॥ अग्निचित् । सोमसुत् ॥ सोमपाः ॥ सर्व
हृक् । हृक् ॥ क्विपि न विप्रच्छायत तु कस्युजुश्रीणां दीर्घो ऽसंप्रसारणं च ॥ वाक् ॥ क्वि
मसे को नमादो ह्रस्य शीचस्य ऊः ॥ तत्त्वप्राट् ॥ तत्त्वप्राशौ ॥ आयतस्तूः ॥ कटप्रूः ॥ जूः
गतौ ॥ जूः ॥ श्रीः ॥ ध्यायतेः क्विपि संप्रसारणं स्यात् सुधीः ॥ गमादीनां मस्य लोपः ॥ क्वि
पि वा वच्यपि वा ॥ अङ्गगत् ॥ परीतत् ॥ संयत् ॥ यानप्रकृत्वे राद्धेच ॥ सुनत् ऊढं च ॥ अग्र
गूः अग्रेगूः पुनि गमि जुहोतीनां क्विपि द्वित्वम् ॥ द्युत् ॥ जगत् । [illegible] दीर्घः ॥ जुहूः

पृ. पत्र ७

प्रमुदितः प्रमोदितः॥ साधुः। शीङ्स्विदिमिदिक्ष्विदिधृषमृषणपूङ् सेटो क्त
क्तवतू कितो न शयितः शयितवान्। प्रस्वेदितः। प्रस्वेदितवान् धर्षितः
धर्षितवान् मृषः हामो मर्षितः। मर्षितवान्॥ पूङो वा कित ल्ल सेट
पवितः। पूतः पवितवान् पूतवान् ।कितः॥ उवर्णान्ता द्रवर्णान्तोच्च ॥७॥
श्विश्रिभ्यां च परस्य कित इटा न॥ भूतः ध्वतः श्रितः श्वयतेः संप्रसार
णस्य दीर्घः शूनः वेञो ह्रस्वः उतम् आदीदितः आदीदितः इदि
तश्च नोः बेञो नेट् ञितां तस्य वर्त्तमानेपि॥ ञितां धातूनां मति

॥७॥

६

भुद्धिपूजार्थानां च वर्त्तमानेऽपि क्तः ॥ ततस्य नो दश्च रदकारान्परस्य कि
तस्तस्य न स्य दकारस्य च ॥ भिन्नम् भावे कर्त्तरि । चादितः क्तवतो
रिष्टा भेदितः भिन्नः प्रस्वेदितः प्रस्विन्नः क्ष्वेदितः क्ष्विन्नः
श्वेदजद्धः कितितकारे जग्धम् र रेफान्तितस्य नत्वम्
विकीर्णः जीर्णम् ल्वादिभ्यश्च ओदितश्च धातोः कि
तस्तस्य नो भवति लूनः लूनवान् उड्डीनः दीनः सीनः रीणः
लीनः दुग्वोदीर्घश्च दूनः गूनः क्षियो दीर्घः भर्त्तरि कि न वर्त्ये
नत्वं च क्षीणः क्षीणवान् कर्त्तरि किम् क्षितम् पलः पल